

Kitaba rəy

**AZƏRBAYCANIN XALQ ŞAİRİ BƏXTİYAR VAHABZADƏYƏ
HƏSR OLUNMUŞ BIBLIOQRAFİK RESURSUN
İNFORMASIYA TƏMİNATINDA YERİ**

XƏLƏFOV A.A.

*BDU, Tarix elmləri doktoru, professor,
BMT yanında Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma
Akademiyasının akademiki,
Əməkdar elm xadimi*

SADIQOVA S.A.

*BDU, Bibliografiyaşünaslıq kafedrasının dosent əvəzi,
tarix üzrə fəlsəfə doktoru
solmaz_bdu@mail.ru*

Məqalədə M.F.Axundov adına Milli Kitabxana tərəfindən "Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətləri" seriyasından çap olunmuş Bəxtiyar Vahabzadəyə həsr olunmuş bibliografik informasiya resursundan bəhs olunur. Bibliografik göstəricinin quruluşu, axtarış imkanları təhlil olunur. Xalq şairinə həsr olunmuş bibliografik resursun sahə mütəxəssislərinin informasiya təminatında rolu qeyd olunur.

Açar sözlər: Bəxtiyar Vahabzadə, bibliografik resurs, sahə mütəxəssisləri, axtarış imkanları, informasiya təminatı

Şəxsi bibliografik resursların yaradılması prosesində bibliografiyalaşdırma obyektini kimi haqqında bəhs olunan şəxsin qələmindən çıxan bütün əsərləri, həmçinin tərcümələri və onun haqqında olan ədəbiyyat götürülür. Bu cür bibliografik vəsaitlərin ədəbiyyat əhatəliyi yalnız o şəxslə əlaqədar olur (4; 5). Şəxsi bibliografik vəsaitlər sistemi bütövlükdə geniş bibliografik informasiya potensialına malik olur və bu sistemə daxil olan sahə üzrə ədəbiyyatın bibliografik axtarışında mühüm rol oynayır.

M.F.Axundov adına Milli Kitabxananın əsas iş istiqamətlərindən biri də "Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətləri" seriyasından olan şəxsi göstəricilərin tərtibidir. Belə fundamental şəxsi bibliografik göstəricilərdən biri də Azərbaycan poeziyasının görkəmli nümayəndəsi, xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadəyə həsr olunmuşdur (2). Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev Bəxtiyar Vahabzadənin 90 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Sərəncam imzalamışdır (1).

**Bəxtiyar Vahabzadənin 90 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı**

2015-ci ilin avqust ayında Azərbaycanın xalq şairi, tanınmış dramaturq, ədəbiyyatşünas və ictimai xadim, SSRİ-nin və Azərbaycan Respublikasının Dövlət mükafatları laureatı, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü, professor Bəxtiyar Mahmud oğlu Vahabzadənin anadan olmasının 90 illiyi tamam olur. Bəxtiyar Vahabzadə Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinin xüsusi mövqeyə malik görkəmli simalarındandır. Sənətkarın insanı daim mənəvi ucılığa səsləyən poetik-fəlsəfi məzmunlu yaradıcılığı milli poeziyada vətəndaşlıq ruhunun qüvvətlənməsində və ədəbi-ictimai fikrin istiqlal ideyaları ilə zənginləşməsində böyük rol oynamışdır. Tarixi-mədəni dəyərlərə ehtiram və ana dilinin saflığının qorunması Bəxtiyar Vahabzadənin fəaliyyətinin mühüm istiqamətlərindən birini təşkil edirdi. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, milli ədəbi fikrin inkişafına dəyərli töhfələr bəxş etmiş xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadənin 90 illiyinin keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası və Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi ilə birlikdə, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin təkliflərini nəzərə almaqla, xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadənin 90 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planını hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 yanvar 2015-ci il

Bəxtiyar Mahmud oğlu Vahabzadə 1925-ci ildə Şəkiddə doğulmuş, 1934-cü ildə ailəsi ilə bərabər Bakıya köçmüşdür. 1942-ci ildə orta məktəbi bitirib, Bakı Dövlət Universitetinin filologiya fakültəsinə daxil olmuş, 1947-ci ildə həmin fakültəni bitirib universitetin nəzdində aspiranturaya qəbul olunmuşdur. 1951-ci ildə "S.Vurğunun lirikası" mövzusunda namizədlik, 1964-cü ildə isə "Səməd Vurğunun həyat və yaradıcılığı" mövzusunda monoqrafiyasını müdafiə edib, filoloji elmlər doktoru alimlik dərəcəsinə almışdır. Bəxtiyar Vahabzadə bədii yaradıcılığa İkinci Cahan müharibəsi illərində başlamış, 1945-ci ildə Yazıçılar İttifaqının üzvlüyünə qəbul olunmuşdur. Məhsuldar bədii yaradıcılıqla yanaşı, B.Vahabzadə 40 ildən artıq universitetdə dərs demiş, 1990-cı ildən təqaüdə çıxmışdır. 1980-ci ildə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü seçilmişdir.

B.Vahabzadə 70-dən artıq şeir kitabının, 2 monoqrafiyanın, 11 elmi publisistik kitabın və yüzlərlə məqalənin müəllifidir. Akademik Dövlət Dram Teatrının səhnəsində onun "Vicdan", "İkinci səs", "Yağışdan sonra", "Yollara iz düşür", "Fəryad", "Hara gedir bu dünya?", "Özümüzdü kəsən qılınc", "Cəzasız günah", "Dar ağacı" pyesləri tamaşaya qoyulmuşdur. O, tarixi və müasir mövzuda 20-dən artıq irihəcmli poemanın müəllifidir. O 1974-cü ildə əməkdar incəsənət xadimi, 1975-ci ildə Respublika, 1984-cü ildə isə SSRİ Dövlət Mükafatı laureatı adlarına layiq görülmüşdür. 1985-ci ildə ona "Xalq şairi" adı verilmiş, 1995-ci ildə isə Azərbaycan xalqının milli azadlıq uğrunda mübarizəsində xüsusi xidmətlərinə görə "İstiqlal" ordeni ilə təltif edilmişdir. B.Vahabzadənin şeirləri obrazların kamilliyi, bədii vasitələrin müasirliyi və orijinallığı ilə seçilir. Onun bütün əsərlərində dünyaya fəlsəfi baxış əsas yer tutur. Son 30-40 ildə Azərbaycan ədəbiyyatında B.Vahabzadə qədər ümum-xalq məhəbbəti qazanmış ikinci bir şairin adını çəkmək çətinidir. Bədii, elmi, publisistik yaradıcılığını ictimai-siyasi fəaliyyətlə üzvi surətdə əlaqələndirən B.Vahabzadə 5 dəfə Azərbaycan Ali Sovetinə millət vəkili seçilmişdir (1980-2000). O, hələ 60-cı illərdən başlayan milli azadlıq hərəkatının öncüllərindən biri olmuşdur. 1959-cu ildə yazdığı "Gülüstan" poeması ilə iki yerə parçalanmış Azərbaycanın tarixi faciəsini dilə gətirmiş, rus və fars imperiyasının pəncəsi altında inləyən Azərbaycan xalqının azadlıq və istiqlal uğrunda ədalətli mübarizəsinə qoşulmuşdur. Bu poemaya görə 1962-ci ildə şair "Millətçi" damğası ilə Universitetdən çıxarılmış, yalnız 2 ildən sonra işinə bərpa olunmuşdur. Sovet rejimində milli varlığı tapdanan, hər cür məhrumiyətlərə məruz qalan millətin dərdlərini rəmlər və müxtəlif ədəbi üsullarla ifadə etmiş, irihəcmli poemaları və pyeslərində hadisələri ya tarixə, ya da başqa ölkələrə keçirərək öz millətinin dərdlərini dilə gətirmişdir.

Şəxsi biblioqrafik resursda xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadənin 1943-cü ildən 2015-ci ilədək dərc edilmiş əsərləri, həyat və yaradıcılığı haqqında çap edilmiş materiallar toplanmışdır. Azərbaycanda və rus dillərində tərtib edilmiş bu vəsaitdə şairin həyat və fəaliyyətinin əsas tarixləri, görkəmli şəxsiyyətlərin onun haqqında fikirləri də öz əksini tapmışdır. "Tərtibçidən" başlıqlı yazıdan məlum olur ki, 2015-ci ildə Azərbaycanın xalq şairi, görkəmli dramaturq, ədəbiyyatşünas və ictimai xadim, AMEA-nın həqiqi üzvü, bütün Türk Dünyasının tanınmış şairi Bəxtiyar Mahmud oğlu Vahabzadənin anadan olmasının 90 illiyi tamam olur. Bəxtiyar Vahabzadənin poeziyası, dramaturgiyası, publisistikası və ədəbi-tənqidi əsərləri çağdaş Azərbaycan ədəbiyyatının dəyərli nümunələri sırasında öz layiqli yerini tutmuşdur. Onun əsərləri dünyanın onlarla ölkəsində müxtəlif dillərə tərcümə edilmişdir. Xalq şairi haqqında ilk biblioqrafik göstərici 1997-ci ildə BDU-nun professoru İfrat xanım Əliyeva tərəfindən hazırlanmışdır (3). Oxuculara təqdim edilən bu biblioqrafik göstərici tamamilə yenidən işlənmiş və çoxlu sayda əlavələr edilərək

təkmilləşdirilmişdir. Vəsaitdə ədibin yaradıcılığı və fəaliyyətini əks etdirən 1943-2015-ci illərdə dərc edilmiş materiallar toplanmışdır. Göstərici 3 hissədən ibarətdir: I hissə - Bəxtiyar Vahabzadənin əsərləri; II hissə - Bəxtiyar Vahabzadə haqqında; III hissə - Köməkçi göstəricilər. Bəxtiyar Vahabzadə yaradıcılığına xas olan janr və forma müxtəlifliyi nəzərə alınaraq ayrı-ayrı hissələr daxilində bölmələr yaradılmışdır. Bölmələr və yarım bölmələrdə materiallar xronoloji prinsiplə, daxilə isə əlifba sırasına uyğun olaraq qruplaşdırılmışdır. Ədəbiyyatşünas alimlər, tədqiqatçılar, kitabxanaçı-biblioqraflar və geniş oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutulmuş biblioqrafik resurs informasiya təminatında mühüm əhəmiyyətə malikdir.

Biblioqrafik göstəriciyə filologiya elmləri doktoru, professor, Əməkdar elm xadimi, AMEA-nın müxbir üzvü Nizami Cəfərov tərəfindən "Bəxtiyar Vahabzadə yaxud millətin şairi" sərlövhəli əhatəli giriş məqaləsi yazılmışdır. Professor N.Cəfərov qeyd edir ki, "Bəxtiyar Vahabzadə! İnsanşünas-şair, cəmiyyətsünas-filosof, millətsünas-ictimai xadim... Azərbaycan xalqının təsəvvüründə Bəxtiyar Vahabzadənin obrazı, hər şeydən əvvəl, bir Şair obrazı olaraq formalaşmışdır; bundan sonra Filosof obrazı, daha sonra isə İctimai Xadim obrazı müəyyənləşmişsə də, mənsub olduğu xalq onu, birinci növbədə, şair kimi tanıyır, sevir... Əslində Bəxtiyar Vahabzadə şair kimi nə qədər güclü idisə, filosof kimi, ictimai xadim kimi də bir o qədər güclü idi - mənsub olduğu xalqın onu daha çox bir şair kimi sevməsinə gəldikdə isə, bu, görünür, həmin xalqın tarixi xarakteri, mentaliteti ilə bağlıdır: Azərbaycan xalqının nəzərində ən böyük şəxsiyyət, heç şübhəsiz, Şairdir... O, bütünlüklə "Azərbaycan məktəbi"nin yetişdirməsi olmuş, bu məktəbin müasir təfəkkür imkanlarını nümayiş etdirmişdir" (2,13).

"Bəxtiyar Vahabzadənin gündəliyindən" sərlövhəli bölmə biblioqrafik göstəricidə öz əksini tapmışdır. Belə ki, Bəxtiyar Vahabzadənin gündəliyində olan 11 nəfər görkəmli yazarın ürək sözləri, gündəlik qeydləri burada öz əksini tapmışdır. Qeyd etmək lazımdır ki, belə bir bölməyə, demək olar ki, başqa göstəricilərdə rast gəlmirik.

Bəxtiyar Vahabzadənin gündəliyindən:

"Bu yaxınlarda qrx ildən artıq bir müddətdə yazdığım gündəliyi vərəqləməyə başladım və belə qərara gəldim ki, bunları səliqəyə salıb çap elətdirirəm. Ona görə ki, mənim gündəliyim yaradıcılıq həyatımla yanaşı, görkəmli şəxsiyyətlərimiz haqqında da maraqlı məlumatlarla zəngindir. Gündəlikdən bəzi səhifələri oxuculara çatdırmağı özümə borc bilirəm":

"Süleyman Rəhimovun bir yazıçı kimi özünəməxsusluğu nədədir?— deyə məndən soruşsalar, deyərdim, - xalq həyatını, xalq ruhunu, psixologiyasını, dilimizin imkanlarını, əlvanlığını dərinləndirən bilməsi və bu əngin dəryaya cəsarətlə baş vurub milli psixologiyamıza güzgü tutması bir yazıçı, əvəzsiz sənətkar kimi Süleyman Rəhimovun yaradıcılığının ana xətti, əsas xüsusiyyəti

yətidir. Süleyman müəllimin zəhmətsevərliyinə, gecələrini gündüzlərinə qatıb yazıb-yaratmasına sözlün yaxşı mənasında həsəd aparmamaq olmur”.

“Mir Cəlal yaradıcılığının ən üstün cəhətlərindən biri də onun təmiz, saqraq və büllur dilidir. Onun dili, xalq danışığı tərzinə uyğun, son dərəcə canlı, təbii ifadələrlə zəngin və təbii dildir. Buna görə də o, istər elmi, istərsə də bədii əsərlərə ilk növbədə dilin təmizliyi, qüsursuzluğu, ən ümumi xəlqiliyi baxımından yanaşır, bu vacib şərtləri hamıdan tələb edir”.

Bəxtiyar Vahabzadənin gündəliyində Cavad Heyət, Hikmət Ziya, Sabir Rüstəmxanlı, Yaşar Qarayev, Hüseyn Abbaszadə, Süleyman Rüstəm, Emin Sabitoğlu, Bəkir Nəbiyev, Anar və s. haqqında qeydləri informasiya tələbatçıları üçün lazımlı informasiyalardır.

“Bəxtiyar Vahabzadənin həyat və fəaliyyətinin əsas tarixləri” bölməsindən məlum olur ki, “Ana və şəkil” adlı ilk şeiri 1943-cü ildə “Ədəbiyyat” qəzetində dərc olunmuşdur. “Mənim dostlarım” adlı ilk kitabı 1949-cu ildə “Azərbaycan”da çap olunmuşdur.

“Görkəmli şəxsiyyətlər Bəxtiyar Vahabzadə haqqında” başlığı altında daha bir rubrikanın verilməsi onun informasiya potensialını artırmış olur:

“Sizin şəxsiyyətiniz və yaradıcılığınız xalqın milli təfəkkürünün formalaşmasına xidmət etmiş, onu milli dirçəlişə səsləmiş, istiqlalçılıq uğrunda mübarizədə əvəzsiz rol oynamışdır. Siz hər zaman azadlıq çarçısı olmuş, ən çətin anlarda belə güc və silah qarşısında baş əyməmiş, əqidəsindən dönməyən şair, mübariz millət vəkili, yorulmaz ictimai xadim kimi xalqın müdafiəsinə qalxmışsınız”.

“Mən hələ Dövlət Təhlükəsizliyi Komitəsində işləyən zaman Bəxtiyar Vahabzadənin həbs olunması məsələsi meydana çıxmışdı. O vaxt mən onu xilas etdim, qoymadım həbs olunsun. Nəinki qoymadım, onunla dəfələrlə söhbətlər apardım, öz məsləhətlərimi verdim. Bunlar hamısı onun xatirələridir. Belə bir insan o vaxtlar böyük fəlakət qarşısında idi. Nəyə görə? Heç bir cinayət yox idi. Ona görə ki, millətini sevirdi, millətin qayğıları haqqında yazılar, şeirlər yazırdı. “Gülüstan” poemasını yazmışdı. Ondan ötrü o zaman həbs etmək məsələsini qoymuşdular”.

Heydər Əliyev, Azərbaycan xalqının ümummilli lideri (2,25).

“Sizin yüksək bədiiiliklə qələmə aldığınız əsərlər milli qaynaqlardan bəhrələnməklə vətənpərvərliyin təənnümü, insanın mənəvi ucalığı və fəlsəfi düşüncələrlə səciyyələnir”.

“Siz yaradıcılığınızı Vətənimizin azadlığı, müstəqilliyi və bütövlüyü uğrunda mübarizəyə həsr etmiş, milli şüurun yetişməsində mühüm rol oynamış və gənc nəslin milli-mənəvi dəyərlər sistemində tərbiyə olunması işinə böyük xidmətlər göstərmiş söz ustalarımızdınız. Poeziya sənətimizin ənənələrini zamanın sınaqlarından çıxaran və yaşadan bir şair kimi adınız ölkəmizdə daim ehtiramla çəkilir.

İlham Əliyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti (2,26)

Türkiyə Cümhuriyyətinin sabiq prezidenti Süleyman Dəmirəlin, xalq yazıçısı İlyas Əfəndiyevin, xalq yazıçısı Elçinin, xalq yazıçısı Mehdi Hüseynin, ümumilikdə 42 nəfərin Bəxtiyar Vahabzadə haqqında ürək sözləri, onun həyat və yaradıcılığını əks etdirən dəyərli fikirlər bibliografik göstəricinin informasiya potensialını daha da artırması olmur. Böyük şairin birinci hissədə “Əsərləri”ndə “Kitabları” bölməsində qeyd etdiyimiz kimi, ilk kitabı 1949-cu ildə “Mənim dostlarım” adlı kitabıdır. Bu bölmədə verilmiş kitabların içindəkilər də açılmışdır. Məsələn, “Mənim dostlarım” kitabının içində “Böyük insan”, “Mənim dostlarım”, “Yaşıl çəmən, ağac altı, bir də ki tünd çay”, “Mirvari”, “Xatirələr”, “Sabahınız xeyir olsun”, “Təzə şəhər”, “Sənin tikdiyin evdə”, “Ağ saçlar”, “Könül baharı”, “Məktəb şeirləri” bölməsi altında “İlk çıxır”, “Qızıl medal”, “İlk dərs”, “Məktəb yolları” şeirləri, “Toxucu qız” poeması öz əksini tapmışdır. Şairin yaradıcılığını izləmək nöqtəyi-nəzərindən xronoloji ardıcılıqla bütün əsərləri, yəni kitabları öz əksini tapmışdır. Eyni zamanda kitablarının içərisinin açılması onun informasiya tutumunu artırır. Bu da onun yaradıcılığını izləmək baxımından sahə mütəxəssislərinə yardımçı olacaq bir bibliografik informasiya mənbəyi kimi qiymətlidir. Sonra dövrü mətbuatda və məcmuələrdə dərc olunmuş əsərləri yer almışdır.

Qeyd etmək lazımdır ki, “Kitabları” bölməsində 1949-cu ildən 2009-cu ilə kimi şairin 95 adda kitabının çap olunduğunu görürük. Növbəti bölmə “Dövrü mətbuatda və məcmuələrdə dərc olunmuş əsərləri” adlanır ki, burada birinci “Poemaları” yarım bölməsi verilmişdir. “Poemaları” yarım bölməsindən məlum olur ki, birinci 1947-ci ildə “Aylı gecələr” poeması “İnqilab və mədəniyyət” jurnalının 1947-ci il 7-8-ci saylarında 140-149-cu səhifələrində çap olunmuşdur. Həmin ildə şairin “Dostluq” poeması “Azərbaycan gəncləri” qəzetinin 1947-ci il 13,15, 18 iyul saylarında çap olunmuşdur. Yəni bu bölmədə cəmi 66 adda mənbə öz əksini tapmışdır. Bu da 1947-ci ildən 2012-ci ilə qədər olan dövrü əhatə edir. “Şeirləri” yarım bölməsindən məlum olur ki, “Ana və şəkil” adlı ilk şeiri 1943-cü ilin 25 mayında “Ədəbiyyat” qəzetində çap olunmuşdur. Bu bölmədə 1943-cü ildən 2015-ci ilə qədər olan bir dövrdə 722 şeiri haqqında bibliografik informasiyanın bibliometrik analizi nəticəsində məlum olmuşdur ki, şairin bu dövrdə 722 şeiri çap olunmuşdur.

“Nəsr əsərləri” yarım bölməsində isə birinci hekayələri verilmişdir. İlk hekayəsi 1954-cü ildə “Bu gün hamı gülür” adlanır. “Azərbaycan gəncləri” qəzetində 1954-cü il aprelin 25-də çap olunmuşdur. Bu yarım bölmədən də məlum olur ki, 1954-cü ildən 1988-ci ilə qədər şairin 14 adda hekayəsi çap olunmuşdur. Bu əsərlərdən “Sadə adamlar”, “Ürək döyüntüləri”, “Necə gizlənə bildin”, “Hüzz”, “Saat”, “Pis adam”, “Fotoaparət”, “Uzaq yerin döyməci”, “Məşhur adam”, “Nənəmin xalçası”, “Rəqabət”, “Alabazək çamadan” adlı hekayələridir. “Pyesləri” bölməsində 1955-ci ildən 2007-ci ilə qədər 13

adda pyesi, o cümlədən, "Lalə", "Bir kəndin üç oğlu", "Xatirə", "Qiyət", "İkinci səs", "Yağışdan sonra", "Zülmətdə işıqlar", "Özümüzü kəsən qılınc", "Göytürklər", "Atamın kitabı", "Dağ ağacı" və s. yer almışdır. "Ədəbi-tənqidi və publisist məqalələri" yarım bölməsində 1947-ci ildən 2015-ci ilə kimi 545 adda ədəbi-tənqidi və publisist məqalələri informasiya tələbatçılarınun ixtiyarına verilmişdir.

"Tərcümələri" bölməsində "Kitabları" yarım bölməsinin verilməsi məqsəduyğun sayılmışdır. Məlum olmuşdur ki, şair 1975-ci ildən 1989-cu ilə kimi 3 adda kitabı tərcümə etmişdir. "Dövri mətbuatda və məcmuələrdə çap olunmuş tərcümələri"ndə isə burada 1946-cı ildən 2010-cu ilə kimi 110 adda əsərin tərcüməsi verilmişdir. "Tərtib etdiyi, redaktoru olduğu və rəy verdiyi" kitablar yarım bölməsində şairin 1948-ci ildən 2010-cu ilə kimi tərtib etdiyi, redaktoru olduğu və rəy verdiyi kitabların sayı 33-dür.

"Şeirlərinə yazılmış mahnılar" yarım bölməsi daha çox incəsənət sahəsi mütəxəssisləri üçün maraqlıdır. Belə ki, şairin 1955-ci ildən 2013-cü ilə qədər çap olunmuş 317 adda şeirinə mahnı bəstələnmişdir ki, onun, məsələn, "Qızıl bayraq", "Laylay" "Xatirələr", "Yaz gəlir", "Mən həmişə sənənləyəm", musiqisi Tamilla Məmmədşadəyə məxsus olan "Ağarma saçım", "Güləsən gərək", "Vətən nəğməsi", Şəfiqə Axundovanın "Biri sənən, biri mən", "Bu torpağa bərcülayam", Emin Sabitoğlunun "Durna qatarı", Şəfiqə Axundovanın bəstələdiyi "Həyat eşqi", Niyaməddin Musayevin "Kölgəm qədər yaxınsan", Ramiz Mirişlinin "Qüruru neyləyirsən", "Verərdim", Xəyyam Mirzəşadənin "Yadımdamı", Ramiz Mustafayevin "Daim ucalaq biz", Emin Sabitoğlunun "Nə danışdın, nə dindən", Ramiz Mirişlinin "Sənin vüqarın mənəm" və s. onun şeirlərinə bəstələdiyi əsərlərdir. Qeyd etdiyimiz kimi, bu, musiqiçilər, incəsənət adamları, incəsənət sahəsində tədqiqat aparən informasiya tələbatçıları üçün çox önəmli bir mənbədir. Yəni hərtərəfli elmi-köməkçi xarakter daşıyan bu bibliografik göstəricinin hər bir cəhətdən informasiya potensialı çox mükəmməldir. İkinci hissə, qeyd etdiyimiz kimi, "Həyat və yaradıcılığı haqqında" adlanır. Burada həyat və yaradıcılığı haqqında əvvəlcə kitablar və kitablarda nəşr edilən materiallar öz əksini tapmışdır.

Üçüncü hissə köməkçi göstəricilər adlanır. Burada "Kitablarının əlifba göstəricisi", "Poemalarının əlifba göstəricisi", "Şeirlərinin əlifba göstəricisi", "Şeirlərinə yazılmış mahnıların əlifba göstəricisi", "Pyeslərinin, tele-radio pyeslərinin, ssenarilərinin, novella və hekayələrinin əlifba göstəricisi", "Ədəbi-tənqidi və publisistik məqalələrinin əlifba göstəricisi", "Tərcümələrinin əlifba göstəricisi", "Bəxtiyar Vahabzadə haqqında yazan müəlliflərin əlifba göstəricisi" və s. adlarını qeyd etdiyimiz köməkçi aparatlar eyni zamanda rus dilində də verilmişdir ki, bu da bibliografik resursdan istifadənin imkanlarını artırmış olur.

ƏDƏBİYYAT

1. Bəxtiyar Vahabzadənin 90 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı: İlham Əliyev, Bakı şəhəri, 14 yanvar 2015-ci il // Azərbaycan qəz., 2015.-15 yanvar
2. Bəxtiyar Vahabzadə: bibliografiya /tərt. ed.: M.Vəliyeva, S.Əsədova; ixt. red. və burax. məsul K.Tahirov; red. G.Səfəraliyeva; M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası.- Bakı, 2015.- 592 s.
3. Bəxtiyar Vahabzadə: Bibliografik göstərici /tərt. İ.Əliyeva; elmi red. Ə.Xələfov; red. R.Əfəndiyeva.- Bakı: Maarif, 1997.- 199 s.
4. Əliyev Z. Ümumi bibliografiyaşünaslıq: Dərs vəsaiti.-Bakı: Bakı Universiteti nəşriyyatı, 2001.-142 s.
5. Библиографическая работа в библиотеке: организация и методика: Учебник.- Москва: Книжная палата, 1990.- 256 с.

МЕСТО БИБЛИОГРАФИЧЕСКОГО РЕСУРСА
ПОСВЯЩЕННОГО НАРОДНОМУ ПОЭТУ АЗЕРБАЙДЖАНА
БАХТИЯРУ ВАХАБЗАДЕ В ИНФОРМАЦИОННОМ
ОБЕСПЕЧЕНИИ

ХАЛАФОВ А., САДЫГОВА С.А.

РЕЗЮМЕ

В статье говорится о библиографическом информационном ресурсе распечатанной Национальной Библиотекой имени М.Ф.Ахундова из серии «Выдающиеся деятели Азербайджана» посвященного Бахтияру Вахабзаде. Анализируются структура, возможности поиска библиографического справочника. Отмечается роль библиографического ресурса посвященного народному поэту в информационном обеспечении отраслевых специалистов.

Ключевое слова: Бахтияр Вахабзаде, библиографический ресурс, отраслевые специалисты, возможности поиска, информационное обеспечение

PLACE OF BIBLIOGRAPHIC RESOURCE DEDICATED TO
NATIONAL POET OF AZERBAIJAN BAKHTIYAR VAHABZADEH
IN INFORMATIVE PROVIDING

KHALAFOV A.A., SADIGOVA S.

SUMMARY

In the article talked about the bibliographic informative resource published by National Library named M.F.Akhundoff from series the "Prominent figures of Azerbaijan" dedicated to Bakhtiyar Vahabzadeh. A structure, searchabilities of bibliographic reference book, is analysed. The role of bibliographic resource dedicated to national poet in the informative providing of branch specialists is marked.

Keywords: *Bakhtiyar Vahabzadeh, bibliographic resource, branch specialists, searchabilities, informative providing.*